

VICEPREZIDENT SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR RADEK ŠPICAR:

Drahý plyn může ohrozit existenci firem

Martin Procházka

Jaký vliv mají na chod českých firem dramaticky rostoucí ceny zemního plynu?

Ceny plynu jsou pro český průmysl absolutní katastrofa. Jsme nejprůmyslovější ekonomikou v celé Evropské unii, a proto jsme extrémně citliví na jakýkoli výkyv cen elektřiny nebo plynu směrem nahoru. To, co se teď děje, jsou mimořádně dramatické nárůsty a má to na průmysl velmi negativní dopad.

Když se cena domácnostem zvýší o tisíce nebo v některých případech desetitisíce korun, tak v průmyslu to jsou desítky až stovky milionů korun na vícenákladech ročně. Firmy to krátkodobě unesou, ale pokud by to mělo trvat ještě několik dalších týdnů, nebo dokonce měsíců, tak se obávám, že by to začalo ohrožovat existenci mnoha z nich.

Co mohou firmy v současné situaci dělat?

Je třeba začít šetřit. Jak jsem ale nedávno od firem slyšel, když se třeba dvíhají na snížení teploty ve výrobních halách, tak docela rychle narazí na hygienické předpisy, které jim to neumožňují. I úspory mají své

limity, které nelze překročit. V některých případech firmy bohužel začínají přemýšlet o tom, a některé už to realizují, že přemístí výrobu v České republice do zahraničí.

Konkrétně třeba kolínská Draslovka, která je jedním z největších světových výrobců kyanidu, jenž se používá pro

Ceny plynu jsou pro český průmysl absolutní katastrofa

těžbu stříbra a zlata, přesouvá výrobu do Spojených států, kde za plyn platí dvanáctinu toho, co tady.

Kterých oborů se to nejvíce týká?

Jsou to firmy, které plyn využívají nejvíce, tedy třeba sklářství nebo i automobilky, jež plyn používají na vytápění. Jde také o potravináře, oceláře a další sektory, které tvoří páteř celé české ekonomiky.

Co je možné v tuto chvíli pro tyto podnikatele udělat? Jak by měl pomoci stát?

Jsem přesvědčen o tom, že situace je tak vážná, že stát by měl ty nejpostiženější podpořit. Vláda správně říká, že by-

Foto PRÁVO - Petr Horník

chom neměli pomáhat plošně, protože samozřejmě ne všichni to potřebují. Existují ale sektory nebo firmy, které jsou na tom velmi špatně. Cílená podpora pro ty nejpostiženější je důležitá.

Jednáme s ministerstvem průmyslu a obchodu o tom, aby využili to, co je velmi rozšířená podpora v rámci EU, která je dokonce notifikovaná Evrop-

skou komisí, tedy kompenzace vedlejších nákladů pro sektory nejvíce postižené nárůstem cen energií. Bylo nám přislíbeno, že k tomu dojde. Zatím jsme ale konkrétní výsledek neviděli. Nicméně věříme, že se brzy dočkáme.

Pomůže to ale především těm, kteří spotřebovávají velké množství elektřiny. Podle našeho názoru je však potřeba něco

udělat pro ty, kteří spotřebovávají obrovské množství plynu. V tomto případě by vláda měla uvažovat o odpuštění nebo zrušení daně z plynu, která je součástí české legislativy od roku 2008.

Není možné, aby firmy změnily technologii?

Mohu ilustrovat, jak je to složitě. Třeba výrobci stavebních materiálů před mnoha lety pře-

šli na plyn a nyní chtějí, vzhledem k tomu, co se děje, přejít na elektřinu. Počítají s tím, že je to bude stát miliardy korun. Ale to, aby dovedli přípojku od nejbližší elektrárny, znamená výkupy pozemků, povolenací řízení, která se v Česku potáhne roky. I když na to firmy peníze mají, není to záležitost realizovatelná během několika týdnů.

Co by znamenalo přerušování dodávek, ať už ze strany Ruska, nebo ukončením odběru Evropskou unií?

Začínají zasedat krizové štáby, které si už dokážou zhruba představit, co by to znamenalo na makroekonomické úrovni. My máme samozřejmě obavy z toho, že by to znamenalo odpojování části průmyslu mimo kritickou infrastrukturu. Bohužel jsme jednou z nejvíce závislých ekonomik na ruském plynu v EU.

Kdyby se naplnil nejhorší možný scénář, to znamená, že by došlo k odpojování průmyslových podniků, tak vzhledem k tomu, že průmysl v naší ekonomice stále představuje 30 procent hrubého národního produktu, určitě bychom se dostali, co se týká výkonu ekonomiky, do výrazně záporných čísel.

Na reklamu loni padlo 125 miliard korun

Investice do reklamy loni v ČR dosáhly 124,7 miliardy korun, což je zhruba o pět miliard více než v roce 2020. Jako už tradičně patřily mezi její největší zadavatele potravinové řetězce Lidl, Kaufland a Albert.

Hned za nimi následovaly Sazka a internetový obchod Alza. Oznámila to asociace komunikačních agentur (AKA) na základě výzkumu Nielsen Admospere. „Zadavatelům reklamy, pokud jde o objem investic, se

vrátil optimismus. Roli sehrála i odložená spotřeba domácností,“ řekl ředitel Marek Hlavica.

Největší objem inzerce, 64,37 miliardy Kč, získaly televize. Investice do TV reklamy vzrostly o čtyři procenta. Na druhém

místě byla s téměř 19,03 miliard tištěná média. Ta zaznamenala jedenáctiprocentní nárůst.

Asociace očekává, že se letos celkový objem reklamy dostane až na hodnotu 139,4 miliardy korun. (pcl)

Nižší rating Německa

Poradenská společnost Dun & Bradstreet snížila rating Německa v kategorii nejnižšího rizika návratnosti investice se zhoršujícím se výhledem.

Analýza Dun & Bradstreet upozornila na vysokou závislost Německa na dodávkách energií z Ruska, vysoké ceny komodit, přerušované dodavatelsko-odběratelské řetězce nebo geopolitická rizika.

„Německo, jako lídr Evropské unie a největší obchodní partner Ruska s klíčovou závis-

lostí na této zemi, je v napjaté pozici. Musí volit mezi geopolitickými a ekonomickými zájmy,“ konstatovala analýza, jež připomněla i na neurčito odložené spuštění nového plynovodu Nord Stream 2 z Ruska do Německa.

„Německo však i přes smíšený ekonomický výhled zůstává zemí s jedním z nejnižších rizik mezi 132 zeměmi, které hodnotíme,“ poznamenala analytička Dun & Bradstreet Petra Štěpánová. (zr)

Polovina podniků letos utlumí svoje investice

Vlivem výrazného růstu cen surovin, polotovarů a výrobních materiálů, nedostatečné dostupnosti některých materiálů a dopadů ruské invaze téměř polovina českých podniků letos utlumí své investice. Vyplynulo to z průzkumu hospodářské komory.

Útlum investic oznámilo 44 procent podniků, přičemž ještě v lednu letošního roku hodlalo snížit investiční aktivity výraz-

ně méně firem, 29 procent. Pokles hlásí především nejmenší firmy a stavebnictví.

Třetina podniků oznámila, že v letošním roce jejich investiční aktivita poklesne o více než desetinu. Silný propad čekají především firmy působící v osobních službách, což lze přičítat změně spotřebního chování v souvislosti s rekordně rostoucí spotřebitelskou inflací. (gin)

● **FINANČNÍ SPRÁVA** letos vyplatila 140 280 žádostí o nový kompenzační bonus za zhruba 4,1 miliardy korun. Správa zatím eviduje 140 508 žádostí. Podnikatelé mohli žádat o příspěvek za první období od 22. listopadu do 31. prosince 2021 a za druhé období, kterým byl letošní leden. Žádosti bylo možné podávat do 1. března a 1. dubna. (ČTK)

Net4Gas klesl čistý zisk

Čistý zisk provozovatele plynovodů skupiny Net4Gas loni meziročně klesl o 10,6 procenta na 3,8 miliardy korun kvůli vyššímu zadlužení.

Tržby meziročně vzrostly na 10,37 miliardy. Zájem o přepravu plynu přes české území vzrostl, NET4GAS loni přepravil 51,7 miliardy metrů krychlových, z toho 9,4 miliardy bylo určeno pro spotřebu v ČR. (ČTK)

Foto Profimedia.cz

AŽ OSM NOVÝCH REAKTORŮ chystá vláda ve Velké Británii. Každý rok chce schválit jeden. Do poloviny století má z elektráren pocházet až 24 GW elektřiny, čtvrtina poptávky. Větrníky na moři dodají 50 GW, dost pro všechny domácnosti. Británie má nyní 11 reaktorů na pěti místech. Na snímku je aktuálně rozestavěný blok Hinkley Point C v Somersetu. (zr)

Podnikatelé očekávají pomoc vlády

Jindřich Ginter

Drahé energie, a nejen ty, dělají firmám těžkou hlavu. Mnohým hrozí uzavření provozu, nepomůže-li vláda, řekla Právu ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků Eva Svobodová.

Jak malé a střední firmy zvládají energetický šok?

Špatně. Čekáme, s čím přijde vláda. Má oznámit třináct opatření. Firmy vyčerpaly covid, ve velkých městech pak velký tlak na růst mezd, k tomu růst cen materiálů. Zejména firmy s velkými energetickými vstupy, jako jsou slévárny či pekárny, mají velké problémy.

Navrhli jsme ministerstvu průmyslu a obchodu, aby část vysokých zisků ČEZ byla rozpuštěna na tlumení tohoto zdra-

žování. Toto zatím nebylo vyslyšeno.

Zaznamenali jste, že by se kvůli nečekaně vysokým nákladům některé firmy zavřely?

Řada z nich stojí před tímto rozhodnutím a uvádí, že pokud vláda něco neudělá, budou muset do dvou tří měsíců provoz uzavřít. Jedná se právě o pekárny. Tam se navíc promítají ob-

rovské problémy s obilím, které se dováželo z Ukrajiny a Ruska.

Další rána je, že se uzavřel přístav v Oděse, takže i dodávky pro Afriku jsou velmi problematické. Čeští mlynáři a pekaři budou muset nakupovat obilí v Latinské Americe, což je delší a dražší.

ČR je ale v pěstování obilí soběstačná, dokonce ho ve velkém vyvážíme. Jak je to tedy?

Z informací, které mám od pekařů, vyplývá, že pšenici a žito kvůli nedostatku z Ukrajiny vykupuje Blízký východ, a to už i budoucí sklizeň. A pak u nás chybí. Pekaři poukazují na to, že ani ministerstvo zemědělství nemá úplný přehled o tom, co se u nás vyprodukuje a vyveze.

Jak postihlo naše firmy uzavření ruského trhu?

Pro firmy vyrábějící zdravot-

nické potřeby, například kloubní náhrady, byl ruský trh stěžejní. Teď hledají jiná teritoria, protože do Ruska nedodávají vůbec nic.

Jak se daří zaměstnávat uprchlíky?

Většina jsou matky s dětmi a senioři, mužů je asi patnáct procent. Práci mohou sehnat ve službách, třeba v gastronomii. Přestože nehovoří česky, v provozech je naučí základní fráze. Některé firmy jsou schopné zaměstnat páry.

Bohužel poptávka řady firem se nepotkává s nabídkou. Dlouhodobě chybí mužské profese, jako jsou jeřábníci, vazači, montážníci a podobně. Naopak na Ukrajinu odešlo z ČR zhruba padesát tisíc mužů, kteří zde pracovali. A nenastoupí ani dalších sto tisíc, s nimiž se počítalo po Velikonocích.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

● Na jaře 2022 si připomeneme 100 let od narození paní **MARIE VRBOVÉ** a **PANA JOSEFA VRBY** z Roztok u Prahy. S láskou vzpomínají děti a vnučata. SPC220230

● Dne 8. 4. by oslavila **RŮŽENA HERGESLOVÁ** sté výročí narození. Kdo jste ji znali vzpomněte s námi. Rodina. SPC220211

● **Koupím stará křesla.** 777 158 819. RSC220159

● **Koupím stará křesla.** 777 158 819. RSC220159

(Inzerce)

● **Koupím vše vojenské a policejní** z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války, legií, Odznaků, vyznamenání, šavle, bodáky, nože, přilby, letecké kukly, masky, opasky, boty, hodinky, celty, mapy, fotografie, vojenské obrazy a upomínkové předměty. Uniformy, zejména generálské, letecké, pohraniční stráže, výsadkářské, SNB, LM a jiné. Tel. 777 601 120. SPC220201

● **Koupím veškerá vyznamenání, vojenská, socialistická, policejní, zahraniční.** Například Rád rudé hvězdy, Rád rudé zástavy, Rád republiky, Hrdina socialistické práce, Za statečnost, a jiná ocenění. Odznaky sportovní, podnikové, vojenské, policejní, skautské, motoristické, hasičské. Odznaky vzorný tankoborník, pohraničník, hláskář, výsadkář a jiné. Tel. 777 601 120. SPC220202

● **Srovnávačku s protahem KDR** nebo Rojek. T. 774 707 147. RSC220166

● **Hořinky PRIM,** soustruh. T. 777 311 101. RSC220177